

U S T A W A

z dnia ..... 2013 r.

o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw ¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne;”;
- 2) w art. 3 pkt 16 otrzymuje brzmienie:
„16) rodzinie - oznacza to odpowiednio następujących członków rodziny: małżonków, rodziców dzieci, opiekuna faktycznego dziecka oraz pozostające na utrzymaniu dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia, a także dziecko, które ukończyło 25. rok życia legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne; do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko;”;
- 3) uchyla się art. 16a;
- 4) w art. 17:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:
    - 1) matce albo ojcu,
    - 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 222, poz. 1630, z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 105, poz. 720, Nr 109, poz. 747, Nr 192, poz. 1378 i Nr 200, poz. 1446, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 138, poz. 872 i 875, Nr 223, poz. 1456 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 97, poz. 800 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016 i Nr 205, poz. 1212, z 2012 r. poz. 1255 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 983.

3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, 154 i 866),

4) innym osobom, na których, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529), ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

– jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania bezpośredniej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.”,

b) uchyla się ust. 1b,

c) po ust. 1b dodaje się ust. 1c–1g w brzmieniu:

„1c. Konieczność sprawowania bezpośredniej opieki organ właściwy lub marszałek województwa ustala na podstawie opinii wydawanej przez wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.³⁾).

1d. W przypadku stwierdzenia konieczności sprawowania bezpośredniej opieki wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności określa jej zakres w pięciostopniowej skali.

1e. Opinię w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki wydają członkowie wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności posiadający zaświadczenie uprawniające do wydania opinii.

1f. Zaświadczenie uprawniające do wydania opinii mogą uzyskać wyłącznie członkowie wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności posiadający zaświadczenie uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456 oraz z 2013 r. poz. 73, 675 i poz. 791.

1g. Zaświadczenie uprawniające do wydania opinii wydaje Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.”,

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości nie niższej niż 620 zł i nie wyższej niż 1465 zł.”,

e) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:

„3a. Przy ustalaniu wysokości świadczenia pielęgnacyjnego uwzględnia się zakres konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad osobą niepełnosprawną określony w opinii, o której mowa w ust. 1c.

3b. W przypadku gdy opinia w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki, została ustalona co do zakresu w:

1) pierwszym stopniu - wysokość świadczenia pielęgnacyjnego odpowiada najniższej kwocie świadczenia pielęgnacyjnego;

2) drugim stopniu - wysokość świadczenia pielęgnacyjnego odpowiada najniższej kwocie świadczenia pielęgnacyjnego, powiększonej o 25% różnicy pomiędzy najwyższą a najniższą kwotą świadczenia pielęgnacyjnego;

3) trzecim stopniu - wysokość świadczenia pielęgnacyjnego odpowiada najniższej kwocie świadczenia pielęgnacyjnego, powiększonej o 50% różnicy pomiędzy najwyższą a najniższą kwotą świadczenia pielęgnacyjnego;

4) czwartym stopniu - wysokość świadczenia pielęgnacyjnego odpowiada najniższej kwocie świadczenia pielęgnacyjnego, powiększonej o 75% różnicy pomiędzy najwyższą a najniższą kwotą świadczenia pielęgnacyjnego;

5) piątym stopniu - wysokość świadczenia pielęgnacyjnego odpowiada najwyższej kwocie świadczenia pielęgnacyjnego.

3c. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego ustalano w sposób określony w ust. 3b zaokrąglając do pełnych złotych w górę.”,

f) w ust. 5:

– w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) ma ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;”,

– w pkt 2 uchyla się lit. a,

– pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, lub świadczenia pielęgnacyjnego;

5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;”;

5) po art. 17a dodaje się art. 17b w brzmieniu:

„Art. 17b. 1. W przypadku, gdy o świadczenie, pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników lub domownicy, świadczenie to przysługuje odpowiednio:

- 1) rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego,
- 2) małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

2. Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, o których mowa w ust. 1, potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”;

6) po art. 22a dodaje się art. 22b w brzmieniu:

„Art. 22b. 1. Rada Ministrów może przyjąć rządowy program, mający na celu ochronę lub wsparcie rodzin.

2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki realizacji programu, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając potrzebę zapewnienia jego efektywności.”;

7) w art. 23:

a) ust. 4aa otrzymuje brzmienie:

„4aa. Ustalając prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, organ właściwy lub marszałek województwa zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie wywiadu w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki.”,

b) po ust. 4aa dodaje się ust. 4ab-4ag w brzmieniu:

„4ab. Wywiad, o którym mowa w ust. 4aa, przeprowadza pracownik socjalny na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej dla rodzinnego wywiadu środowiskowego.

4ac. Wywiad, o którym mowa w ust. 4aa, przeprowadzany jest w miejscu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

4ad. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, wzór wywiadu, o którym mowa w ust. 4aa, kierując się koniecznością ujednoczenia sposobu przeprowadzania wywiadu oraz pozyskania lub weryfikacji niezbędnych informacji.

4ae. Aktualizację wywiadu, o którym mowa w ust. 4aa, przeprowadza się co 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który ustalone zostało prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do spełnienia warunków, o których mowa w art. 17.

4af. Odmowa lub uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu, a także brak współdziałania osoby przy jego przeprowadzaniu mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania wypłaty świadczeń pielęgnacyjnych.

4ag. Przepisy ust. 4aa i 4ab stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy organ właściwy lub marszałek województwa upoważnił do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych odpowiednio kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy lub dyrektora, jego zastępcę lub innego pracownika regionalnego ośrodka polityki społecznej albo innego pracownika urzędu marszałkowskiego.”,

c) po ust. 4c dodaje się ust. 4ca–4ce w brzmieniu:

„4ca. Jeżeli organ właściwy lub marszałek województwa po otrzymaniu wniosku o świadczenie pielęgnacyjne ustalił, że zostały spełnione warunki do przyznania prawa do tego świadczenia, kieruje do wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności wniosek, wraz z niezbędną dokumentacją, o wydanie opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności wraz ze wskazaniem, o których mowa w art. 17 ust. 1.

4cb. Wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności w terminie 30 dni, a w sprawach szczególnie skomplikowanych w terminie 60 dni od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 4ca, wydaje opinię w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki i przekazuje ją organowi właściwemu lub marszałkowi województwa. Opinia może zostać przekazana w formie elektronicznej.

4cc. Jeżeli dołączona do wniosku dokumentacja, o której mowa w ust. 4ca, jest niewystarczająca do wydania opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki, przewodniczący wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania

o niepełnosprawności może żądać, w formie pisemnej, bezpośrednio od osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne jej uzupełnienia oraz wyznacza termin złożenia brakującej dokumentacji z pouczeniem, że nieuzupełnienie jej w określonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku o wydanie opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki bez rozpoznania. O pozostawieniu wniosku o wydanie opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki bez rozpoznania wojewódzki zespół zawiadamia organ właściwy lub marszałka województwa.

4cd. Pozostawienie wniosku o wydanie opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki bez rozpoznania stanowi podstawę do pozostawienia wniosku o przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego bez rozpoznania.

4ce. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe warunki, tryb i sposób wydania opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki;

2) wzór wniosku o wydanie opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki oraz zakres niezbędnej dokumentacji do jej wydania;

3) termin, na jaki wydawana jest opinia w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki;

4) skład wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności wydającego opinie w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki, a także sposób jego działania;

5) wzór opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności wraz ze wskazaniem, o których mowa w art. 17 ust. 1;

6) tryb przeprowadzania szkoleń i minima programowe szkoleń dla członków wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności wydających opinie w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki

– kierując się koniecznością zapewnienia jakości, ujednoczenia sposobu i trybu wydania opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki oraz uwzględniając konieczność określenia jej zakresu w pięciostopniowej skali.”,

d) uchyla się ust. 4e–4g,

e) po ust. 4g dodaje się ust. 4h w brzmieniu:

„4h. Wywiadu, o którym mowa w ust. 4aa, nie przeprowadza się w sytuacji gdy organ właściwy lub marszałek województwa ustali, że nie zostały spełnione warunki do przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, z wyłączeniem faktu sprawowania opieki i określenia zakresu konieczności sprawowania bezpośredniej opieki.”;

8) w art. 24:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.”;

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki, nie dłużej jednak niż do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.”;

9) w art. 27 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W razie zbiegu uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego więcej niż jednej osobie sprawującej opiekę nad osobą lub osobami wymagającymi opieki przyznaje się tylko jedno świadczenie osobie, która pierwsza złożyła wniosek.”;

10) w art. 33 po ust. 2a dodaje się ust. 2ab i 2ac w brzmieniu:

„2ab. Koszty obsługi, ustalone na podstawie ust. 2a, zwiększa się o koszty przeprowadzenia: wywiadu oraz jego aktualizacji, o których mowa w art. 23 ust. 4aa i 4ae.

2ac. Ustala się, że koszt przeprowadzenia wywiadu, a także koszt jego każdorazowej aktualizacji wynosi po 40 zł.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 po ust. 1a dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456 oraz z 2013 r. poz. 75, 675 i 791.

„1b) Wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności stanowi wyodrębnioną komórkę organizacyjną w urzędzie obsługującym wojewodę, podległą bezpośrednio wojewodzie.

1c) Wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności jest organem właściwym do rozpatrywania skarg dotyczących zadań lub działalności powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności.”;

2) w art. 6a po ust. 4 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Przewodniczącego wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności powołuje i odwołuje wojewoda po zasięgnięciu opinii Pełnomocnika.

6. Przewodniczącego powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności powołuje i odwołuje starosta po zasięgnięciu opinii wojewody.”;

3) w art. 6b wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W orzeczeniu powiatowego zespołu ustala się niepełnosprawność albo stopień niepełnosprawności wraz ze wskazaniem dotyczącymi w szczególności:”;

– po pkt 9 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności ustala się tylko jeden stopień niepełnosprawności.”;

4) w art. 6b¹ wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W wojewódzkim zespole przeprowadza się specjalistyczne badania, w tym psychologiczne, zwane dalej „badaniami”, osób ubiegających się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności albo o opinię w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki zwanej dalej „opinią w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki”, na podstawie skierowań wystawionych odpowiednio przez lekarzy lub psychologów członków zespołów orzekających o niepełnosprawności.”;

b) w ust. 4 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) miejsce stałego pobytu w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych albo miejsce pobytu osób, o których mowa w art. 6 ust. 3;”;

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Wojewódzki zespół jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych osób badanych w celu wydania orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności, lub opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki.”;

5) w art. 6c wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Pełnomocnik sprawuje nadzór nad orzekaniem o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności oraz wydawaniem opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:

1) kontroli orzeczeń co do ich zgodności z zebranymi dokumentami lub przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności albo opinią w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki;

2) kontroli prawidłowości i jednolitości stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności oraz wydawania opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki;

3) szkoleniu członków wojewódzkich zespołów;

4) udzielaniu wyjaśnień w zakresie stosowania przepisów regulujących postępowanie w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności oraz w zakresie stosowania przepisów regulujących wydawanie opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a-3e w brzmieniu:

„3a. Jeżeli w ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, Pełnomocnik stwierdzi, że istnieje uzasadniona wątpliwość co do zgodności wydanego orzeczenia ze stanem zdrowia lub ograniczeniami w wypełnianiu ról społecznych osoby posiadającej orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, ustalonymi w związku z wydawaniem opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki, może zwrócić się do właściwego organu o jego uchylenie lub zmianę.

3b. Uchylenie lub zmiana orzeczenia nie wymaga zgody osoby posiadającej orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i może nastąpić na ich niekorzyść.

3c. W postępowaniu o uchylenie lub zmianę orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności organ właściwy ustala niepełnosprawność albo stopień niepełnosprawności i wskazania, o których mowa w art. 6b ust. 3, stosownie do naruszonej sprawności organizmu i ograniczeń w wypełnianiu ról społecznych osoby orzekanej ustalonych w związku z wydawaniem opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki.

3d. Jeżeli osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności odmówi udziału w postępowaniu o uchylenie lub zmianę orzeczenia, organ właściwy przeprowadza postępowanie w oparciu o dokumentację zebraną w związku z wydawaniem opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki.

3e. Postępowanie o uchylenie lub zmianę orzeczenia organ właściwy może również wszcząć z własnej inicjatywy, jeżeli powźmie wątpliwości co do zgodności wydanego orzeczenia ze stanem zdrowia lub ograniczeniami w wypełnianiu ról społecznych osoby posiadającej orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, w związku z wydawaniem opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Wojewoda pełni nadzór nad powiatowymi zespołami za pośrednictwem wojewódzkiego zespołu. Przepisy ust. 2–3e, ust. 4 pkt 1 i 4 oraz ust. 5 stosuje się odpowiednio.”;

6) w art. 6d wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Tworzy się Elektroniczny Krajowy System Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności, zwany dalej „systemem”, w którym przetwarza się dane w celu usprawnienia i podniesienia jakości orzekania o niepełnosprawności oraz realizacji zadań przez zespoły orzekające o niepełnosprawności.”,

b) w ust. 3 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) osób w stosunku do których ustalana jest konieczność sprawowania bezpośredniej opieki,”,

c) w ust. 4:

- w pkt 1 lit. d otrzymuje brzmienie:
„d) adres miejsca stałego pobytu w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych,”
- w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) dane dotyczące daty i rodzaju wydanej opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki oraz okresu, na jaki została wydana.”

Art. 3. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w pkt 2 lit. w otrzymuje brzmienie:
  - „w) wójt, burmistrz lub prezydent miasta - w stosunku do osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych,”;
- 2) w art. 6:
  - a) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne wójt, burmistrz lub prezydent miasta opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych przez okres niezbędny do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego), z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.⁶⁾).”
  - b) ust. 2c otrzymuje brzmienie:

„2c. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, jeżeli wypłaca osobie świadczenie pielęgnacyjne, może wystąpić do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o udzielenie informacji o przebiegu ubezpieczenia oraz za jaki okres za tę osobę powinien opłacać składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.”;
- 3) w art. 16 ust. 6b otrzymuje brzmienie:

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, poz. 1175, Nr 232, poz. 1378 i Nr 291, poz. 1706, z 2012 r. poz. 611, 637, 769, 1342 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 675 i 983.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203, z 2012 r. poz. 118, 251, 637, 664 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 240, 786, 960, 983 i 1036.

„6b. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych finansuje w całości wójt, burmistrz lub prezydent miasta.”;

4) w art. 18 ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych stanowi kwota tego świadczenia.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, 984 i 1047) w art. 4 w pkt 3 po lit. l dodaje się lit. m w brzmieniu:

„m) usługi medyczne z zakresu badań lekarskich świadczone przez lekarzy oraz oceny sporządzane przez psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych i doradców zawodowych na potrzeby orzekania o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności oraz opinie o konieczności sprawowania bezpośredniej opieki wydawane na podstawie przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 i 509) w art. 37 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, zasiłek stały nie przysługuje.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, 675 i 829) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 2 lit. j otrzymuje brzmienie:

„j) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,”;

2) w art. 104 w ust. 1 w pkt 3 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) pobierających, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenie pielęgnacyjne lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka,”.

Art. 7. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) orzeczenia o zdolności do prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz inne orzeczenia i zaświadczenia lekarskie wydawane na życzenie świadczeniobiorcy, jeżeli nie są one związane z dalszym leczeniem, rehabilitacją, niezdolnością do pracy, kontynuowaniem nauki, uczestnictwem dzieci, uczniów, słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli i studentów w zajęciach sportowych i w zorganizowanym wypoczynku, a także jeżeli nie są wydawane dla celów pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, orzecznictwa o niepełnosprawności, wydawania opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego lub ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie;”;

2) w art. 66 w ust. 1 pkt 28 otrzymuje brzmienie:

„28) osoby pobierające dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, przyznane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu;”;

3) w art. 68 w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) osobę, o której mowa w art. 3 ust. 2 pkt 1–4, stanowi kwota odpowiadająca 85% minimalnej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych.”;

4) w art. 73 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 28 i 28a, obejmuje okres od dnia przyznania świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, 476, 1016, 1342, 1548 oraz z 2013 r. poz. 154, 879 i 983.

bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania do dnia utraty prawa do ich pobierania;”;

5) w art. 81:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Podstawę wymiaru składek dla osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 i 4, stanowi kwota odpowiadająca 85% minimalnej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych.”,

b) w ust. 8:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 17-20, jest kwota odpowiadająca 85% minimalnej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych;”,

– pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 28 i 31, jest kwota odpowiadająca 85% minimalnej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych;”,

– pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 32 i 32a, jest kwota odpowiadająca 85% minimalnej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych;

11) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 33, jest kwota odpowiadająca kwocie faktycznie otrzymanych alimentów, nie wyższa jednak od 85% minimalnej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych;”,

c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. f i pkt 21, z wyłączeniem osób duchownych będących podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych lub zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych, jest kwota odpowiadająca 85% minimalnej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. Nr 85, poz. 728, z późn. zm.⁸⁾) w art. 4 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) osoby, które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne z właściwego organu realizującego zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej lub rentę socjalną z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub innego organu emerytalno-rentowego;”.

Art. 9. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 i 1548) w art. 2 w pkt 12 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„12) rodzinie - oznacza to odpowiednio następujących członków rodziny: rodziców osoby uprawnionej, małżonka rodzica osoby uprawnionej, osobę, z którą rodzic osoby uprawnionej wychowuje wspólne dziecko, pozostające na ich utrzymaniu dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia oraz dziecko, które ukończyło 25. rok życia otrzymujące świadczenia z funduszu alimentacyjnego lub legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a także osobę uprawnioną; do rodziny nie zalicza się:”.

Art. 10. Maksymalna wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy, wynosi odpowiednio:

- 1) 900 zł w 2014 r.,
- 2) 1150 zł w 2015 r.,
- 3) 1300 zł w 2016 r.

Art. 11. 1. Osoby uprawnione do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują prawo do tych świadczeń w dotychczasowej wysokości w terminie ważności decyzji przyznającej prawo do tych świadczeń, jeżeli spełniają warunki określone w przepisach dotychczasowych.

2. W przypadku złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w terminie, o którym mowa w ust. 1, organ właściwy lub marszałek województwa ustala prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach określonych niniejszą ustawą.

---

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 157, poz. 1314, z 2010 r. Nr 13, poz. 70 i Nr 152, poz. 1023, z 2011 r. Nr 112, poz. 654 oraz z 2012 r. poz. 1529 i 1548.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 2, organ właściwy lub marszałek województwa ustali, że osobie przysługuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, decyzje w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wydane na podstawie przepisów dotychczasowych wygasają.

4. Jeżeli prawo do świadczenia pielęgnacyjnego zostanie ustalone na podstawie art. 24 ust. 2a ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, osobie, która wystąpiła z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, przysługuje wyrównanie za każdy miesiąc w tym okresie w wysokości różnicy pomiędzy kwotą świadczenia pielęgnacyjnego, ustalonego na podstawie art. 17 ust. 3b ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, a kwotą otrzymanego dotychczas świadczenia.

5. W terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, opinia w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki może być wydana przez członków wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności posiadających zaświadczenie uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, którzy nie posiadają zaświadczenia uprawniającego do wydawania opinii w sprawie konieczności sprawowania bezpośredniej opieki.

6. Organ właściwy oraz marszałek województwa, w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 1, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, informuje osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów dotychczasowych o zasadach przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, obowiązujących od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 12. 1. W sprawach o świadczenie pielęgnacyjne, do którego prawo powstało przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w celu ustalenia prawa za ten okres stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. W sprawach o specjalny zasiłek opiekuńczy, do którego prawo powstało przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 2 i 4 lit. f, art. 3, art. 5, art. 6, art. 7 pkt 2, art. 8 i art. 9, które wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2014 r.